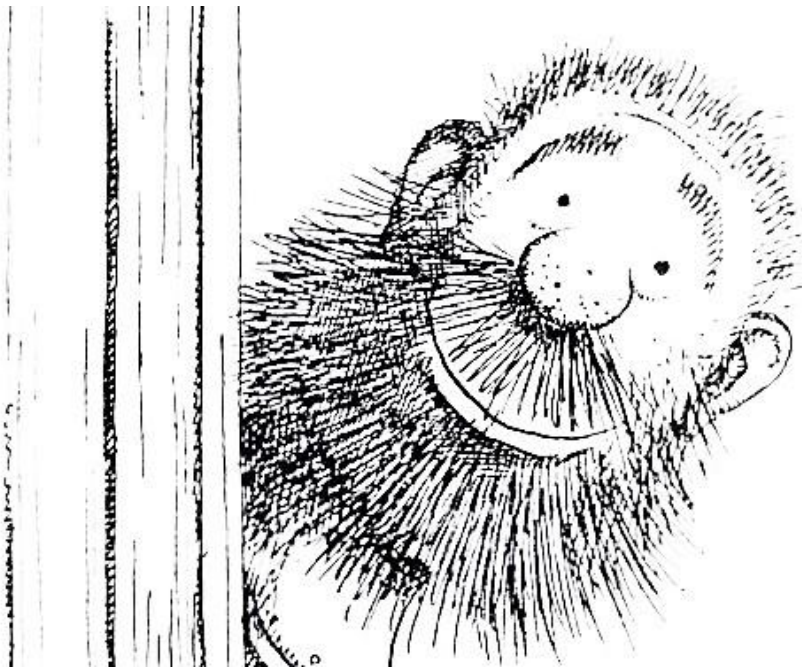

Lesbrief bij:

Illustratie A. van Ewijk

Ridder Clap van Rammelsteyn

Een voorstelling voor 4-8 jaar en ouder van
Poppentheater Jacobus Wieman
vrij naar het prentenboek van Aart van Ewijk

Wat er komt kijken bij theaterbezoek

Het theatergezelschap heeft al heel wat werk gedaan voordat het publiek de zaal in komt. Het is wel interessant om daarover na te denken. De speler/technicus heeft 's ochtends vroeg de auto ingeladen met het decor, de kostuums, poppen en de licht- en geluidsapparatuur. Daarna zijn ze naar de plek gereden waar gespeeld gaat worden. Na het uitladen moet het decor neergezet worden, het geluid en het licht ingesteld en gecontroleerd. En dan pas kan de speler zich gaan verkleden en voorbereiden op zijn spel.

Als je naar een voorstelling gaat kijken, zijn er regels om je aan te houden, voor jezelf, voor de anderen in het publiek en zeker voor de speler(s).

Theater wordt gemaakt waar je bij bent. Dat betekent dat de voorstelling niet zomaar stopgezet kan worden, dat er geen hard/zacht knopje op zit, dat er geen spannende stukken in de herhaling komen...

Je moet dus gewoon goed opletten, goed luisteren en goed kijken. Praten en eten tijdens een voorstelling is heel storend en dat mag daarom ook niet. Het is ook heel storend als iemand tijdens de voorstelling foto's of video-opnamen maakt of gaat zitten bellen. Ook een juf of meester die even iets komt vragen is uiterst storend. Zelfs een jarige die komt trakteren gooit het spel in het honderd. Dan spreekt het vanzelf dat een fotokopieerapparaat of een koffiemachine tijdens de voorstelling het beste uit moet zijn als die in de zelfde ruimte staan. Maar na de voorstelling kan dat allemaal weer wel.

Het is fijn als iedereen voor de voorstelling naar de w.c. is geweest. Het verschil tussen drinken en een plasje is ongeveer twintig minuten.

Mensen geven meestal na afloop aan of ze het leuk vonden door te klappen. Dat heet applaus. Je kunt hard klappen of lang klappen als je iets heel mooi vond. Als je al veel heb kunnen lachen heb je ook al laten horen dat je het leuk vond. Om voor dat klappen te bedanken, moeten de spelers dan buigen. Op die manier vertel je elkaar zonder woorden wat je ervan vond.

Als de voorstelling in school wordt gespeeld, kun je de speler blij maken met een mooie tekening over de voorstelling. Het is dan fijn als er op de tekening een naam, datum en de klas staat geschreven. Meestal duurt het een hele tijd voordat spelers klaar zijn met opruimen en inladen, dus je hebt de tijd.

Over Poppentheater Jacobus Wieman

Als je na afloop van een voorstelling van Jacobus Wieman (Koos) buiten de zaal staat te kijken naar de kinderen die er uit komen, zie je rode wangen, stralende koppies en hoor je aan alle kanten liedjes hummen. Ze genieten na! En met volle teugen. Grote mensen die eruit komen, gniffelen nog na. En als buitenstaander wil je dan ook meemaken wat er daar in die voorstelling gebeurde.

Nou, er gebeuren vrolijke kleine wondertjes. Poppen gaan hun eigen leven leiden, ze leveren commentaar op hun bespeler en op elkaar. Ze veranderen de loop van het verhaal en soms zingen ze liedjes. Peuters genieten ervan dat Koos fouten maakt of onhandig is waar zij al beter weten. Kleuters volgen ademloos het verhaal. Naarmate de kinderen ouder zijn, wordt het verhaal ingewikkelder en komt er meer nadruk op de theatrale aspecten. Om uiteindelijk als student ingewijd te worden in de verschillende technieken van het poppenspel en de grote kunst van de improvisatie.

Koos Wieman ontwikkelt elke productie helemaal zelf. Hij maakt zelf zijn poppen, ontwikkelt soms de muziek, maakt het decor en schrijft het verhaal. Maar hij komt pas echt op stoom als er publiek is, waar zijn poppen op kunnen reageren. Het bijzondere improvisatietalent is dan ook onmisbaar, niet alleen tijdens maar ook bij de aanmaak van zijn voorstellingen. Dat is de reden waarom elke voorstelling anders is, waarom een productie in de loop der tijden verandert.

Kortom: het poppentheater van Jacobus Wieman leeft.

Het verhaal van: Ridder Clap van Rammelsteyn

In het Museum hangt een schilderij van een oude ridder. Ridder Clap van Rammelsteyn. De ridder is oud en heeft een woeste baard. Er wordt verteld dat de Ridder zich soms nu nog in het schilderij heel boos maakt en dan uit zijn lijst barst. Dat gebeurde voor het laatst lang geleden in de zomer van 1946. Toen heeft ridder Clap af en toe nog een pak rammel uitgedeeld aan stoute jongetjes. Maar meisjes slaat hij natuurlijk niet. In dit verhaal komt de ridder nog een keer uit zijn lijst, want hij maakt zich kwaad over oneerlijkheid. Hij ontmoet zijn achterachterkleinkinderen en helpt bij het oplossen van een inbraak in het museum. In de zaal waar ridder Clap hangt, staat ook een bijzonder Chinees beeld. Een beeld van een gouden leeuw. Hoe pakt Ridder Clap boeven uit deze tijd aan?

Het verhaal is gemaakt naar het prentenboek van A. van Ewijk. Dat is een oud boek dat in 2015 opnieuw is uitgegeven. Speciaal voor dit boek is het verhaal een beetje anders opgeschreven, omdat sommige woorden niet meer bekend zijn. Het verhaal van de voorstelling is anders, zodat je het boek ook nog kan lezen.

Ridders en middeleeuwen.

In de tijd van de ridders hadden mensen een heleboel dingen die we nu hebben niet. Hier volgt een lijst met een aantal van die dingen van nu: tv, zaklantaarn, luchtbed, dvd, mobiel, stopcontact, w.c., wasmachine, computer. Ridders leefden in de Middeleeuwen. Dat is lang geleden. Tegenwoordig hebben een heleboel dingen een andere naam. Hier staan er een heleboel die je kent. Schrijf links hoe ze het in de middeleeuwen noemden en rechts hoe we dat nu noemen.

Haardvuur, centrale verwarming, zaklantaarn, fakkel, minnestreel, mp3 speler of iPhone, paard, auto, politieagent, schout, knaap, deerne, jongen, meisje

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

In de achternaam van de ridder is een woord anders geschreven dan zoals we het nu ook kennen.

Welk en wat betekent het?

.....

Vertelopdracht voor leerkracht en kinderen

Vertel een kort verhaaltje over een kind dat naar de winkel gaat met de auto of de bus om boodschappen te doen. Leg uit dat heel lang geleden een aantal voorwerpen niet bestonden zoals: "auto, bus, pakken melk, gesneden brood, radio, mobiel, krant, TV, enz"

Vertel dan hetzelfde verhaal nog eens maar dan hoe het in de riddertijd zal zijn gegaan. Leg dan de nadruk op hoeveel er met de hand moest worden gedaan en dat een heleboel mensen allerlei werk deden. Zo konden veel mensen bij elkaar wonen en eten omdat ze allemaal iets moesten doen.

Tekenopdrachten voor de kinderen

Maak een tekening van wat je het spannendste uit de voorstelling vond. Leg uit waarom.

Teken alle figuren uit de voorstelling. Hoeveel zijn er?

Kun je net zo'n portret maken van de ridder of van jezelf?

Maak van stroken gekleurd papier een lijst die om je schilderij kan worden geplakt

Spelopdrachten

Omcirkel ja of nee. **Bestaat dit al in de tijd van ridder Clap?**

kip	brood	schoenen	broek	vlieg	vliegtuig	paard	boek	wekker	poes
ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee

Speelspel. Beweeg van klap tot clap.

Vertel het verhaal van de ridder die opeens tot leven komt. De kinderen spelen dat ze als Ridder gaan bewegen. Als de leerkracht op tafel slaat zijn ze in één klap (Clap) weer stil. De leerkracht geeft steeds een andere opdracht B.V. Bij de volgende klap mogen ze weer bewegen alsof ze een heel zwaar harnas aan hebben. Bij de volgende klap zijn we opeens allemaal gevaarlijke leeuwen. Bij weer een klap moet iedereen opeens heel voorzichtig door de klas sluipen. Bij de volgende klap gaat iedereen zitten.

De spelleiding geeft vlak voor de klap de opdracht wat er na de klap verwacht wordt.

Als dit spelletje een paar keer is gespeeld kun je volstaan met de volgorde afspreken van de opdrachten en dan moet iedereen het onthouden. Tijdens het spel wordt niet gesproken door de kinderen.

Ridder Clap slaat.... of toch niet.

Tegenwoordig wordt er niet meer geslagen voor straf. Vroeger wel. Dat noemt men lijfstraffen. Pijn was voor straf. Men zei: Wie niet horen wil, moet maar voelen. Voor straf werd het lijf van iemand vastgezet in een schandblok of aan de schandpaal. Dan kon men bijvoorbeeld eieren naar je gooien. Of je een klap geven. Het vaststaan ging ook al pijn doen. De mensen dachten dat pijn goed was voor een mens. Ook geloofde men dat je zonder pijn niet beter kon worden. Tegenwoordig word je voor straf vastgezet in een speciale kamer, een cel in de gevangenis. Je lijf doet dan geen pijn maar het voelt niet fijn. Of je krijgt voor straf een boete, dan moet je geld betalen. Dat is ook een akelig gevoel. Dat doet pijn aan je portemonnee. Leg dat eens uit. De ridder slaat gelukkig niet zomaar iedereen. Liever is ridder Clap ook aardig.

Spreekwoorden en gezegden:

Er zijn een heel stel spreekwoorden en gezegden met het woord klap erin. Van klap heb ik clap gemaakt. Weet je wat het allemaal betekent? Kijk maar:

Hij kent het clappen van de zweep.

Zonder clap of stoot winnen.

Er is geen clap aan.

Als clap op de vuurpeil.

Dat is het clapstuk.

De boeven speelden handje clap

Publiek als clapvee voor tv..

Hij die alles voor niets wil is een claploper.

Als je vieze woorden zegt dan gaan mijn oortjes clapperen.

Probeer maar eens een verhaaltje te verzinnen waar een heel stel van deze spreekwoorden en gezegden in voorkomen.

Kleurplaat

Omdat er een prentenboek is van ridder Clap hebben we daaruit een mooie kleurplaat gekozen.

Colofon

Poppentheater Jacobus Wieman

Voor informatie en boekingen:

E dionne@theaterbureaufrijns.nl

W www.theaterbureaufrijns.nl

Foto's J. Wieman

Het boek waarnaar de voorstelling is verzonden en gemaakt kun je bestellen bij :

www.ridderclap.nl